

36 625 VII Wijziging van de begrotingsstaten van het Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties (VII) voor het jaar 2024 (wijziging samenhangende met de Najaarsnota)

Nr. 4 Verslag houdende lijst van vragen
Vastgesteld 11 december 2024

De vaste commissie voor Binnenlandse Zaken, belast met het voorbereidend onderzoek van het wetsvoorstel inzake Wijziging van de begrotingsstaten van het Ministerie van Binnenlandse Zaken en Koninkrijksrelaties (VII) voor het jaar 2024 (wijziging samenhangende met de Voorjaarsnota), heeft de eer als volgt verslag uit te brengen van haar bevindingen in de vorm van een lijst van vragen.

Onder het voorbehoud dat de regering op de gestelde vraag en de gemaakte opmerkingen afdoende zal hebben geantwoord, acht de commissie de openbare behandeling van dit wetsvoorstel voldoende voorbereid.

De voorzitter van de commissie,
De Vree

De griffier van de commissie,
Honsbeek

- 1 Kunt u het bedrag (2.763.000 euro exclusief btw) van de inzet van de landsadvocaat specificeren? Om wat voor verschillende type zaken ging dit?

Antwoord:

Over 2023 is een dergelijke specificatie niet beschikbaar. In het algemeen kan worden aangegeven dat er verschillende redenen kunnen zijn voor de Staat om een advocaat in te schakelen. Wanneer de Staat gedaagd wordt in een civielrechtelijk geding, of zelf als eiser optreedt, geldt veelal verplichte procesvertegenwoordiging. Anders dan in het civielrechtelijk geding geldt in het bestuursrecht in beginsel geen verplichte procesvertegenwoordiging. Uitgangspunt is dat een bestuursorgaan van de Staat bij de bestuursrechter vertegenwoordigd wordt door ambtenaren die geen advocaat zijn. Soms zijn er redenen, zoals de complexiteit van de zaak of het ontbreken van voldoende kennis en capaciteit om een zaak door ambtenaren te doen, om in bestuursrechtelijke zaken toch een advocaat in te schakelen. Verder worden advocaten ook ingeschakeld voor het geven van juridisch advies, vaak ter vermijding van of vooruitlopend op een eventuele procedure. De noodzaak van de inzet van een advocaat wordt altijd kritisch gezien.

- 2 Kunt u, per type zaak, een overzicht geven van het aantal keer dat de landsadvocaat is ingezet?

Antwoord:

Nee. Er is daarvan over 2023 geen specificatie beschikbaar. Zoals in de kabinetsreactie van 2 juni 2023 op het op 6 december 2022 aan de minister van J&V aangeboden rapport van de commissie Silvis ("Advocatendiensten aan de Staat") is aangegeven, wordt binnen een kopgroep van ministeries gewerkt aan versterking van het opdrachtgeverschap. Daartoe wordt sinds begin 2024 binnen de kopgroep structureel een aantal gegevens op uniforme wijze geregistreerd en besproken zodat de ministeries beter in staat zijn trends te signaleren in de opdrachtverlening aan de Landsadvocaat en eventueel andere advocatenkantoren en hierop in te spelen.

- 3 Hoe vaak heeft uw ministerie met inzet van de landsadvocaat geprocedeerd tegen mensen en in welke zaken was dat het geval?

Antwoord:

Hiervan is over 2023 geen registratie beschikbaar. In het algemeen kan worden aangegeven dat in civielrechtelijke procedures tegen natuurlijke personen waarin de Landsadvocaat wordt ingezet, de Staat vrijwel altijd gedaagde is. In bestuursrechtelijke zaken geldt het uitgangspunt dat het bestuursorgaan vertegenwoordigd wordt door ambtenaren. Soms zijn er redenen, zoals de complexiteit van de zaak, om in bestuursrechtelijke zaken toch een advocaat in te schakelen. De noodzaak hiervan wordt altijd kritisch gezien.

- 4 Wat zijn 'inkomensoverdrachten politieke ambtsdragers naar aanleiding van de kabinetswissel', hoe hoog waren deze, welk

deel hiervan is gefinancierd vanuit 'Verbinding inwoner en overheid' en welke uitgaven worden nog meer vanuit die post gedaan?

Antwoord:

'Inkomensoverdrachten politieke ambtsdragers naar aanleiding van de kabinetswissel' betreft de uitkeringen die worden verstrekt aan ministers en staatssecretarissen die bij de kabinetswissel in juni 2024 zijn afgetreden, volgens de Algemene pensioenwet politieke ambtsdragers (Appa). De uitkeringen aan ministers en staatssecretarissen zijn na de kabinetswissel gemiddeld met € 0,2 mln. per maand gestegen, tot een totaal van € 0,27 mln. per maand. Naar verwachting zullen de totale kosten in 2024 € 2 mln. bedragen. Bij de tweede suppletoire begroting is € 0,94 mln. toegevoegd aan de inkomensoverdrachten Toerusting en ondersteuning politieke ambtsdragers. Dit is afkomstig uit het opdrachtenbudget Verbinding inwoner en overheid. Van dit opdrachtenbudget worden onder andere verkiezingen, participatie en weerbaarheid tegen de impact van desinformatie bekostigd.

Per abuis is in de tekstuele toelichting op de desaldering van de ontvangsten opgenomen dat deze is ingezet voor inkomensoverdrachten politieke ambtsdragers naar aanleiding van de kabinetswissel. Deze desaldering is ingezet voor het subsidiebudget Toerusting en ondersteuning politieke ambtsdragers, subsidiebudget Politieke partijen, subsidiebudget Weerbaar bestuur en opdrachtenbudget Weerbaar bestuur.